

การจับเคสออนไลน์

การสร้างเกษตรมูลค่าสูง

โดย หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

การขับเคลื่อนการสร้างการเกษตรมูลค่าสูง

โดย หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ (ฉบับปรับปรุง) ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปเศรษฐกิจบนหลักการสร้างความยั่งยืน ครอบคลุมมิติที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) การปฏิรูปด้านการเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ 2) การปฏิรูปด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม และ 3) การปฏิรูปสถาบันทางเศรษฐกิจ

ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก และจะส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) มาเป็นประเด็นขับเคลื่อนประกอบด้วย 5 Big Rock คือ

- 1) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (ประชากรที่อยู่ในภาคเกษตร มีจำนวนมากถึง 27 ล้านคน)
- 2) การส่งเสริมและพัฒนากองทุนที่เกี่ยวข้องคุณภาพสูง (ประชากรภาคท่องเที่ยว มีจำนวนกว่า 8 ล้านคน)
- 3) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย (SMEs จ้างแรงงานมากถึง 85% ของแรงงานทั้งประเทศ)
- 4) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค (เพื่อยกระดับประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว)
- 5) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (“คน” เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกมิติ)

แนวทางในการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ประเด็นการสร้างเกษตรมูลค่าสูง

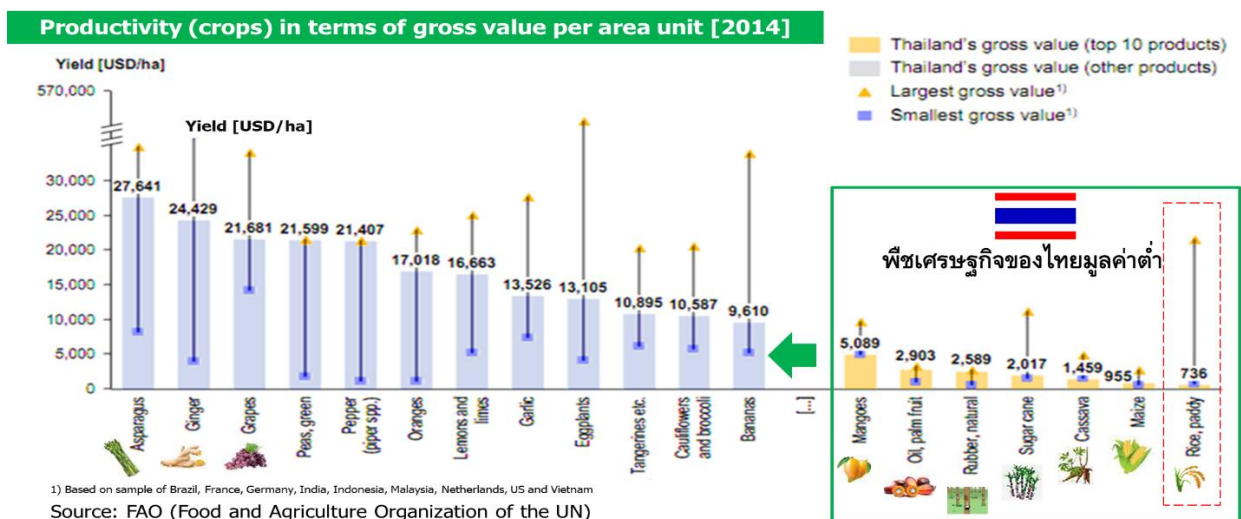
ภาคเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของไทย โดยมีประชากรจำนวนมากถึง 27 ล้านคน อยู่ในภาคเกษตร อีกทั้งไทยยังมีความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นประเทศผู้ผลิตอาหารอันดับที่ 11 ของโลก อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรขาดการพัฒนาที่เหมาะสมมาเป็นเวลานาน เกษตรกรส่วนใหญ่ยังทำเกษตรแบบดั้งเดิมที่มีผลผลิตภาพ และประสิทธิภาพ (Productivity and Efficiency) อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสะท้อนจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี 2562 ที่พบว่า การจ้างงานในภาคเกษตร 11 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 30 ของการจ้างงานทั้งหมด แต่กลับมีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross domestic product: GDP) เพียงร้อยละ 8 เท่านั้น เกษตรกรจึงมีรายได้น้อยและมีปัญหาหนี้สิน ทำให้ขาดความมั่นคงในชีวิต และเป็นภาระที่รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณในการอุดหนุนอย่างต่อเนื่องทุกปี

ทั้งนี้ สอดคล้องกับข้อมูลของธนาคารโลก ที่ได้จัดทำข้อมูลเปรียบเทียบผลิภาพการผลิต (Productivity) โดยวัดจากมูลค่าเพิ่มต่อแรงงาน ในช่วงปี 2553-2558 ที่ชี้ว่าการเติบโตของมูลค่าเพิ่มต่อแรงงานของไทยคิดเป็นเพียงร้อยละ 1.9 ต่อปี ซึ่งค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ โดยเฉพาะผลิตภาพภาคเกษตรที่วัดจากอัตราการผลิตต่อพื้นที่ของไทยที่มีค่าค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย เช่น การที่ไร่นามีขนาดเล็ก ขาดเทคนิคในการทำไร่นาและเครื่องมือที่ทันสมัย ทั้งนี้ มีเพียงร้อยละ 30 ของพื้นที่การเกษตรที่อยู่ในเขตชลประทาน นอกจากนี้ ยังขาดความสมดุลของการผลิตซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการอุดหนุนของภาครัฐ เกษตรกรขาดการศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะที่จำเป็น และพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ถูกใช้ในการปลูกพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจต่ำ

โดยพื้นที่การเกษตรของไทย 149 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ปลูกข้าวถึง 71 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 47.6 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด รองลงมาคือพื้นที่ปลูก ยางพารา อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน และพืชอื่น ๆ ทั้งนี้ แนวทางหนึ่งที่สำคัญและเร่งด่วนในการเพิ่มผลิตภาพและมูลค่าต่อหน่วยพื้นที่ทางการเกษตร คือ การปรับเปลี่ยนไปสู่การปลูกพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง อาทิ หน่อไม้ฝรั่ง ชিং ถั่ว พริกไทย กล้วย ฯลฯ

จากข้อมูลดังกล่าว คณะกรรมการเพิ่มมูลค่าพืชเกษตร หอการค้าไทย จึงได้ร่วมกับ ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ ต่อพื้นที่ทำการเกษตร ในช่วงปี 2560-2564 พบว่า พืชเศรษฐกิจหลักของไทย 4 ชนิด ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง ซึ่งมีพื้นที่ปลูกรวมกัน 106.65 ล้านไร่ ผลผลิตสร้าง รายได้ 632,828.1 ล้านบาท (รายได้เฉลี่ย 5,933.68 บาทต่อไร่) ขณะที่ผลไม้ (ทุเรียน เงาะ มังคุด ลำไย) พื้นที่ปลูกรวม 3.35 ล้านไร่ สร้างรายได้ 139,954 ล้านบาท รายได้เฉลี่ย 41,777.31 บาท ต่อไร่ (มากกว่าถึง 7 เท่า) ดังนั้น หากปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกพืชมูลค่าสูงอื่น ๆ ตามความ ต้องการของตลาดและความเหมาะสมของพื้นที่จะทำให้ประเทศมีรายได้จากพื้นที่ร้อยละ 10 สูงกว่าพื้นที่ที่เหลืออีกร้อยละ 90

** คำนวณจากข้อมูลสถิติ ปี 2560 - 2564

จึงเป็นที่มาของข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปภาคเกษตรไทย ด้วยการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำและไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ไปสู่การปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ และประมงที่มีมูลค่าสูง สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและเหมาะสมกับพื้นที่ โดยกำหนดเป้าหมายปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ได้ร้อยละ 10 ในกรอบระยะเวลาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ควบคู่ไปกับการยกระดับการพัฒนาการทำเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีมูลค่า

สูง (High Value) เป็นการทำเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และเกษตรแม่นยำ (Precision Farming) ซึ่งมุ่งเน้นหลักการทำการเกษตร 3 ข้อ คือ คุณภาพสูง ประสิทธิภาพสูง และต้นทุนต่ำ

โดยใช้ Agri-Map เป็นเครื่องมือช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านการเกษตร และแผนที่ความเหมาะสมของการปลูกพืช ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ ด้านเกษตร รวมถึงส่งเสริมให้ผู้ประกอบการภาคเอกชน (กลางทาง / ปลายทาง) เข้ามามีส่วนร่วม พัฒนาต้นทุนของห่วงโซ่คุณค่าภาคการเกษตรร่วมกับเกษตรกร ในรูปแบบของการเป็นพันธมิตร ร่วมพัฒนา หรือ “Partnership Model” โดยมีภาครัฐสนับสนุนทำงานตามบทบาท ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงได้บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ, คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model สาขาเกษตร, คณะกรรมการยกร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (หมุดหมายที่ 1) และคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) โดยมี ป.ย.ป. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการเพิ่มมูลค่าพืชเกษตร หอการค้าไทย เป็นหน่วยงานประสานการทำงานระหว่างคณะกรรมการฯ รวมถึงการทำงานกับส่วนราชการจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด หอการค้าจังหวัด ผู้ประกอบการ เกษตรกร และมหาวิทยาลัยในพื้นที่

โดยได้คัดเลือกพื้นที่จังหวัดน่านร่อง (Area-based) ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจ ด้วยการสร้างเกษตรมูลค่าสูง จำนวน 7 จังหวัด ดังนี้

1. จังหวัดราชบุรี

คณะกรรมการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ได้ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2564 เพื่อประชุมร่วมกับ ส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน รวมถึงพบปะเกษตรกร (ผู้เลี้ยงสุกรและผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอม) และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

ภาพการประชุมขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดราชบุรี ร่วมกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด (นายธรมภพ เหลืองไพโรจน์)

พบปะเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจังหวัดราชบุรี

พบปะเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว อ.ดำเนินสะดวก

โดยจังหวัดได้หยิบยกสินค้าเกษตร 6 ชนิด ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม , อ้อยโรงงาน , โคนม สุก ร , กุ้งก้ามกราม และพืชผัก (เกษตรปลอดภัย-เกษตรอินทรีย์) เป็นสินค้าเป้าหมายในการพัฒนา ตั้งแต่ต้นทางในการพัฒนาเกษตรกรและการพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ไปจนถึงปลายทางการเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรมูลค่าสูง

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
มะพร้าว น้ำหอม	<ul style="list-style-type: none"> ■ การปลอมปนของการจำหน่ายหน่อพันธุ์มะพร้าว น้ำหอม ■ ขาดการสร้างอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น ■ ขาดการจัดการส่วนเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมมะพร้าว ■ ขาดการยืดอายุ น้ำมะพร้าว และการสร้างมูลค่าเพิ่มมะพร้าวอ่อน 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ จ.ราชบุรี ✓ จัด Zoning เพื่อแก้ไขปัญหามะพร้าวกลายพันธุ์ ✓ จัดตั้งศูนย์เพาะพันธุ์มะพร้าวในพื้นที่ จ.ราชบุรี ✓ สนับสนุนองค์ความรู้ในการดูแลรักษาให้ได้ผลผลิตมะพร้าวอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ✓ สนับสนุนการทำมาตรฐาน GAP และ Organic ในแปลงปลูกมะพร้าว เพื่อลดการใช้สารเคมี (ต้นทุนปุ๋ยแพง)
อ้อยโรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> ■ ขาดการบริหารจัดการอ้อยเชิงพื้นที่แบบครบวงจร ■ ปัญหาการเผาไร้อ้อยก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ พัฒนาโมเดลทำนายนผลิตและคำนวณความหวาน (CCS) ของอ้อยในจังหวัดน่านรอง ✓ ศึกษาแนวทางการใช้ประโยชน์จากใบและเศษซากอ้อย เช่น นำเป็นเชื้อเพลิงให้กับโรงงานชีวมวล
โคนม	<ul style="list-style-type: none"> ■ คุณภาพเนื้อมต่ำกว่าบางจังหวัด ■ ขาดองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรืองานวิจัยช่วยแปรรูปสินค้า ■ ขาดการจัดการปัญหาน้ำเสียจากฟาร์มโคนมและมูลสัตว์ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ศึกษากระบวนการจัดการและใช้ประโยชน์จากของเสียและน้ำจากฟาร์มโคนม ตลอดจน การจัดการมูลสัตว์เพื่อไปผลิตเป็นก๊าซชีวภาพ ✓ ศึกษาการพัฒนาวัคซีนป้องกันและควบคุมโรคระบาดในโคนม ✓ ศึกษาวิจัยและนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์โคนมร่วมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่
สุกร	<ul style="list-style-type: none"> ■ การกำกับดูแลของภาครัฐและภาคปฏิบัติไม่สอดคล้องกัน เกษตรกรสามารถนำมูลสัตว์ไปทำเป็นปุ๋ยพืชไร่ได้ แต่ไม่สามารถนำน้ำจากบ่อบำบัดไปใช้ได้ (ติดข้อบังคับการควบคุมมลพิษ) ■ กฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคของอุตสาหกรรม ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมูลสุกรไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการ ผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา และสมาชิกเกษตรกร ✓ ปรับปรุงข้อจำกัดด้านกฎหมาย เช่น การบริหารจัดการน้ำเสียบ่อสุดท้ายในฟาร์มให้สามารถนำไปใช้ในแปลงเพาะปลูกพืชได้ , การจัดการโรคระบาดผ่านการทำ Zoning การจัดสรรวัคซีนต่าง ๆ เป็นต้น

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ โรคอิววัฒน์หมู่ ส่งผลต่อราคาสินค้าสุกร ▪ ต้นทุนการเลี้ยงสูงกว่าราคาขาย ถูกกลไกควบคุมราคา 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมมาตรฐานการเลี้ยงสุกร ผ่านแนวคิด “พี่ช่วยน้อง” ซึ่งการจัดการผู้ประกอบการรายเล็ก และรายใหญ่แตกต่างกัน ✓ ควรให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เข้ามาศึกษาเรื่อง Prebiotic ให้เกษตรกร
กึ่งก้ามกราม	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กึ่งก้ามกรามมีเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงที่ดี (เทคโนโลยีแยกเพศกึ่ง เทคโนโลยีลดฮอร์โมนเพศผู้เพื่อสร้างไข่ได้ (ลูกที่เกิดมาเป็นตัวผู้ล้วน) กึ่งโตเร็ว ผลผลิตดีมากกว่าเดิม และเทคโนโลยีฟริชกึ่งไว้ได้นานกว่า 5 ปี) แต่ขาดการขยายองค์ความรู้ไปยังเกษตรกร 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ขยายผลเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงกึ่งก้ามกรามไปยังเกษตรกร
พืชผัก	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เกษตรกรขาดองค์ความรู้ และมาตรฐานความปลอดภัยด้านเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยด้วยมาตรฐาน Thai GAP

พร้อมกำหนดโครงสร้างการขับเคลื่อนพัฒนาเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดราชบุรี โดย **แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเกษตรมูลค่าสูง และ BCG Model จังหวัดราชบุรี** ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานฯ **พร้อมกับตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนฯ** รายสินค้าทั้ง 4 คณะ ได้แก่ ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง และด้านเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์

อีกทั้ง ภาครัฐและเอกชนในจังหวัดยังได้ร่วมกันจัดทำแผนขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจจังหวัดราชบุรี โดยกำหนดบทบาทให้ภาคเอกชนนำการขับเคลื่อน ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานรัฐ และมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่ช่วยดำเนินการขับเคลื่อนตามแนวทาง BCG อาทิ การวิเคราะห์และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและลดต้นทุน พร้อมทั้ง มีการเชื่อมโยงสร้าง Storytelling ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี

2. จังหวัดจันทบุรี

คณะกรรมการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ได้ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 10-11 ธันวาคม 2564 โดยจังหวัดจันทบุรีได้รับการพิจารณาให้เป็นจังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนสร้างเกษตรมูลค่าสูง (Area Base) ควบคู่ไปกับการขับเคลื่อน BCG Model

ภาพการประชุมขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดจันทบุรี ร่วมกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด (นายสุธี ทองแย้ม)

พบปะเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ณ สวนสุขเกษตร พบปะเกษตรกรผู้เลี้ยงปูม้า ณ ศูนย์เรียนรู้ธรรมชาติบ้านปลา ธนาคารปุ

โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาให้เป็นพื้นที่ต้นแบบความร่วมมือในการสนับสนุนให้เกิดการยกระดับเกษตรกร สร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมด้านการตลาดของสินค้าเกษตรให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีสินค้าเกษตรเป้าหมายที่จะดำเนินการสินค้าเกษตร 3 ชนิด ได้แก่ ทุเรียน , มังคุด และปูม้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
ทุเรียน และมังคุด	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ปัญหาการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ซึ่งเกิดการยกระดับมาตรการคุมเข้มในการตรวจหาเชื้อโควิดในต่างประเทศ อาทิ ประเทศจีนเพิ่มระดับความเข้มงวดในการตรวจโควิดกับสินค้าที่นำเข้าเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงการหมุนเวียนตู้สินค้า จากปัจจัยความกังวลต่อสถานการณ์ระบาดของโควิดในประเทศ ▪ ปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ ในฤดูกาลผลไม้ภาคตะวันออกจำเป็นต้องใช้ตู้คอนเทนเนอร์ประมาณ 1,000 ตู้/วัน จึงจะเพียงพอต่อปริมาณการส่งออกผลไม้ ▪ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานต่างด้าวเก็บผลไม้ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ขอให้ช่วยหารือกับประเทศจีนเพื่อสร้างความเข้าใจมาตรการเร่งแก้ปัญหาส่งออกผลไม้ไทยไปจีน ✓ บังคับใช้การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี Good Agricultural Practice (GAP) เพื่อป้องกันการสวมสิทธิ์ และใช้ในการตรวจสอบย้อนกลับไปยังผู้ผลิตต้นทาง สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ซื้อปลายทางผ่านกลไกการใช้มาตรฐานอย่างเข้มงวด ลดอัตราการสวมสิทธิ์แทนกัน และป้องกันผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพออกสู่ตลาดได้อย่างดี ✓ ปัญหาขาดแคลนแรงงาน ควรพิจารณาการผ่อนผันการนำเข้าแรงงานต่างด้าวช่วงฤดูกาลผลไม้เพื่อให้เพียงพอต่อปริมาณผลผลิต ขนส่งให้ทันต่อเวลา เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรมีอายุที่ไม่ยาวนานมากนัก ฉะนั้น จึงต้องเร่งนำแรงงานเข้ามาช่วยกระจายผลผลิตให้ทันเพื่อลดอัตราการเน่าเสียและส่งผลกระทบต่อกลไกตลาดภายในประเทศ ✓ หมายเหตุ : สศช.ได้ดำเนินการส่งข้อเสนอไปยังกระทรวงที่เกี่ยวข้องแล้ว
ปทุมมา	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ขาดองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรืองานวิจัยช่วยแปรรูปสินค้า ▪ ขาดการจัดการที่ดีเพื่อบูรณาการพื้นที่การอนุรักษ์สัตว์น้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมูลค่าสูง 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ศึกษาวิจัยและนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ร่วมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ✓ ควรให้ ททท.ส่งเสริมการตลาดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมูลค่าสูง

นอกจากนี้ จังหวัดจันทบุรียังมีเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพสำคัญด้านอื่น ๆ ของจังหวัด ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ ด้านการค้าชายแดน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน BCG Model โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานฯ พร้อมกับตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนฯ 2 คณะ ได้แก่ ด้านพืช และด้านประมง เพื่อเป็นกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่

3. จังหวัดเลย

คณะกรรมการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ได้ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 21-23 มกราคม 2565 เพื่อประชุมร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน รวมถึงพบปะเกษตรกรและผู้ประกอบการ

ภาพการประชุมขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดเลย ร่วมกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด (นายชัยธวัช เนียมศิริ)

พบปะหารือเกษตรกรและผู้ประกอบการ (ผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว, แก้วมังกร, มะม่วง และผู้ประกอบการมะพร้าวแก้ว)

โดยจังหวัดได้มีการหยิบยกสินค้าเกษตร 5 ชนิด ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว , แก้วมังกรสีเหลือง , แมคคาเดเมีย , มะพร้าวแก้ว และมะม่วง เป็นสินค้าเป้าหมายในการพัฒนา โดยมีรายละเอียดดังนี้

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
ไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว	<ul style="list-style-type: none"> ขาดองค์ความรู้ และเครื่องมือในการขยายพันธุ์ไม้ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ กำหนดการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ในพื้นที่พัฒนาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อขยายพันธุ์ไม้ที่ตลาดต้องการ ✓ ส่งเสริมการปลูกดอกไม้ที่จังหวัดอื่นไม่มี อาทิ ทิวลิป กุหลาบพันปี เพื่อทดแทนการนำเข้า และส่งออกผลผลิตไปยังตลาดต่างประเทศ ✓ ส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
แก้วมังกรสีเหลือง	<ul style="list-style-type: none"> ขาดองค์ความรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลผลิต และนวัตกรรมการขยายพันธุ์และการแปรรูปส่งเสริมการปลูกและขยายพันธุ์แก้วมังกรสีเหลือง โดยการจดทะเบียนให้เป็นผลผลิตของไทย 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมวิจัยมาช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของสินค้า ✓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเครือข่ายสหกรณ์ให้เข้มแข็งในพื้นที่เพื่อขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัด
แมคคาเดเมีย	<ul style="list-style-type: none"> ผลผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากใช้ระยะเวลานานกว่าจะให้ผลผลิต เกษตรกรเพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมให้เป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ของจังหวัด (จุดขาย: ชาวบ้านตัวเอง, เม็ดใหญ่กว่า)
มะพร้าวแก้ว	<ul style="list-style-type: none"> การยึดอายุของมะพร้าวแก้ว เพื่อขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เอกลักษณ์ของชุมชน ส่งเสริมให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย การสร้างชุมทางเข้าหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ สนับสนุนองค์ความรู้ด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมการปลูกมะพร้าวเพื่อลดการนำเข้าจากพื้นที่อื่น
มะม่วง	<ul style="list-style-type: none"> ผลผลิตมีสายพันธุ์ที่หลากหลาย ไม่มีอัตลักษณ์และคุณภาพที่ตรงความต้องการของตลาด เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีในการแปรรูป และขาดเงินทุนในการพัฒนาเครื่องจักรกล โรงงาน และผลิตภัณฑ์ โรงงานแปรรูปปิดตัวลงจากโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร ปัญหาขาดแคลนแรงงานเก็บผลผลิตในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมงานวิจัยการควบคุมแมลงศัตรูพืชไม่ให้ผลผลิตเสียหาย ✓ ส่งเสริมนโยบาย “ตลาดนำการผลิต” ✓ ลดพื้นที่การปลูกเพื่อให้ควบคุมคุณภาพของผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ✓ ส่งเสริมคนรุ่นใหม่รวมกลุ่มทำล้งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่ส่งออกทั้งในและต่างประเทศ

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน 3 คณะ ได้แก่ 1) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง 2) พัฒนาท่องเที่ยวคุณภาพสูง 3) การเชื่อมโยงเศรษฐกิจจังหวัดเลยกับต่างประเทศ เพื่อเป็นกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่เพื่อพัฒนาเกษตรกรและกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพสูง ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงกลางทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แปรรูปจากสินค้าเกษตร ตลอดจนปลายทางในการส่งเสริมด้านการตลาด การสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและของเหลือทิ้งสู่การเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และเป็นแบรนด์ของจังหวัดในระดับพรีเมียม

4. จังหวัดลำปาง

คณะกรรมการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ได้ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 18-19 มีนาคม 2565 เพื่อประชุมร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน รวมถึงพบปะเกษตรกรและผู้ประกอบการ (ผู้ปลูกและแปรรูปไข่, ผู้ปลูกข้าวเหนียว, ผู้ประกอบการสินค้าครึ่งและไม้จามจู้ และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเซรามิก) และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

ภาพการประชุมขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดลำปาง ร่วมกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด (นายสิทธิชัย จินดาหลวง)

พบปะหารือเกษตรกรและผู้ประกอบการ
(ผู้ปลูกและแปรรูปไข่, ผู้ประกอบการสินค้าครึ่งและไม้จามจรี และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเซรามิก)

โดยจังหวัดได้หยิบยกสินค้าเกษตร 3 ชนิด ได้แก่ ข้าวเหนียว , ไข่ , ครึ่งและไม้จามจรี เป็นสินค้าเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรมูลค่าสูง โดยจะร่วมมือกับหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม เพื่อนำเอาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรม มาช่วยในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร (โดยเฉพาะสินค้าไข่และครึ่ง) ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
ครึ่งและต้นจามจรี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผลผลิตไม่แน่นอน จากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปทำให้การเลี้ยงครึ่งรวมทั้งต้นทุนมีความผันผวน ▪ คุณภาพครึ่ง : ผลผลิตมีสิ่งเจือปน เช่น ดิน และเศษไม้ ▪ ราคาไม่แน่นอน : อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราส่งผลต่อการส่งออก 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ พัฒนาองค์ความรู้ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D) แบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ ✓ ส่งเสริมการจัดทำแปลงอนุบาลเลี้ยงครึ่ง ✓ ส่งเสริมการปลูกต้นจามจรีให้เป็นเกษตรแปลงใหญ่ ✓ ส่งเสริม Cluster สหกรณ์ครึ่งและจามจรี ✓ ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดเครือข่าย ✓ ส่งเสริมให้ครึ่งและไม้จามจรีมีคุณภาพมาตรฐานตามที่โรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
ไผ่	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ขาดองค์ความรู้ และงานวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัย ▪ ปัญหาด้านการตลาดและขาดอุตสาหกรรมแปรรูป 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ เสนอปรับเปลี่ยนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม (ค.ท.ข.) มาปลูกไผ่ ✓ ส่งเสริมแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร ✓ ส่งเสริมนโยบาย BOI ในอุตสาหกรรมไผ่ ✓ ส่งเสริมให้จังหวัดลำปางเป็น Bamboo City โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์จังหวัดในการบูรณาการขับเคลื่อน
ข้าวเหนียว	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ ความชื้นสูง ส่งผลให้เกษตรกรขายข้าวได้ในราคาต่ำ ▪ อุตสาหกรรมแปรรูปไม่สร้างมูลค่าเพิ่ม ▪ ผลิตข้าวไม่ตรงกับความต้องการตลาด กำลังการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไม่เพียงพอ ▪ ขาดแคลนน้ำในช่วงเพาะปลูก 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ พัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีนวัตกรรม โดยให้ทางสถาบันการศึกษาเข้ามาสนับสนุน ✓ ประชาสัมพันธ์/สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรตระหนักถึงการผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ✓ วางแผนการผลิตที่มีคุณภาพและปริมาณตามความต้องการของตลาด ✓ วิเคราะห์ข้อมูลและใช้ระบบตลาดนำการผลิต

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ได้เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model จังหวัดลำปาง โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานฯ พร้อมตั้งคณะทำงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านข้าวเหนียว ด้านไผ่ ด้านครึ่งและจามจุรี และด้านการท่องเที่ยวคุณภาพสูง (ซึ่งอยู่ระหว่างการแต่งตั้ง) เพื่อทำหน้าที่บูรณาการความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาในจังหวัดต่อไป

5. จังหวัดสกลนคร

คณะกรรมการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ได้ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2565 เพื่อประชุมร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน รวมถึงพบปะเกษตรกรและผู้ประกอบการ (ผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำด้วยระบบตะกอนชีวภาพ (Biofloc) และผู้ประกอบการสินค้าฝ้ายอ้อมคราม)

ภาพการประชุมขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสกลนคร ร่วมกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด (นางจุรีรัตน์ เทพอาสน์)

พบปะผู้ประกอบการเลี้ยงประมงน้ำจืดด้วยระบบตะกอนชีวภาพ และ ผู้ประกอบการผ้าย้อมคราม

โดยจังหวัดสกลนครได้เสนอสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการพัฒนา 3 ชนิด ได้แก่ ประมงน้ำจืดด้วย Platform Biofloc , โคขุน และคราม โดยมีรายละเอียดดังตาราง

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
ประมงน้ำจืดด้วย Platform Biofloc	<ul style="list-style-type: none"> ขาดการขยายองค์ความรู้และ Platform Biofloc ไปยังเกษตรกร 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมและขยายผลการใช้งาน Platform Biofloc ไปทั้งจังหวัด ✓ เชื่อมโยงการต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในธุรกิจอื่นร่วมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
		✓ สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อเป็นแนวทางการขับเคลื่อนและกระจายรายได้สู่พื้นที่ทั้งจังหวัด
โคเนื้อ		✓ ส่งเสริมการตลาดโคปนอยางค้าอย่างต่อเนื่อง
คราม	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้ประกอบการมีปัญหาระงืดต้นทุน โดยเฉพาะค่าแรงงาน ▪ ขาดการตลาดและการออกแบบให้ตรงกับตลาดที่เหมาะสมกับปัจจุบัน 	✓ ผู้ประกอบการและเกษตรกรสามารถผลิตสินค้าได้คุณภาพ แต่ยังมีขาดตลาดรับซื้อ จึงควรให้มหาวิทยาลัยในพื้นที่ช่วยเรื่องการพัฒนาและออกแบบสินค้าให้ตรงความต้องการของผู้ซื้อ

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่างการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของประเด็นการพัฒนา ทั้งในด้านการเกษตรมูลค่าสูงและการท่องเที่ยวมูลค่าสูง เพื่อเลือกดำเนินการร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และรายงานความคืบหน้าต่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

6. จังหวัดขอนแก่น

คณะกรรมการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ได้ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 17-18 มิถุนายน 2565 เพื่อประชุมร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน รวมถึงพบปะเกษตรกรและผู้ประกอบการ (ผู้เลี้ยงจิ้งหรีด , ผู้เลี้ยงหมอนไหมและผู้ประกอบการผ้าไหม)

ภาพการประชุมขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดขอนแก่น ร่วมกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด (นายสมศักดิ์ จังตระกุล)

พบปะหารือเกษตรกรและผู้ประกอบการ ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดและหม่อมไหม

โดยจังหวัดขอนแก่นมีสินค้าเกษตรเป้าหมายที่จะดำเนินการ 4 ชนิด ได้แก่ จิ้งหรีดและแมลงเศรษฐกิจ , โคขุน , หม่อมไหม และอ้อยโรงงาน โดยมีรายละเอียดดังตาราง

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
จิ้งหรีดและแมลงเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ที่เพิ่มสูงขึ้นกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร ▪ ปัญหาด้านราคาผลผลิตไม่แน่นอนโดยเฉพาะช่วงที่มีผลิออกมาจำนวนมาก ตลอดจนอำนาจต่อรองราคาขายกับผู้รับซื้อต่ำ ▪ ปัญหาขาดแคลนน้ำสำรองสำหรับการต้มจิ้งหรีดให้เกษตรกร 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ จัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนพัฒนาแมลงเศรษฐกิจระดับจังหวัด ✓ ส่งเสริมมาตรฐานการผลิตจิ้งหรีดตั้งแต่การพัฒนาฟาร์ม GAP การจัดเก็บผลผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการตลาด ✓ ส่งเสริมเครื่องมือและเครื่องจักรเพื่อทำอาหารสัตว์ (เครื่องบดสับอาหารสัตว์) โดยให้มหาวิทยาลัยในพื้นที่ช่วยพัฒนาเครื่องจักรและเทคโนโลยี ✓ ส่งเสริมการวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเลี้ยงจิ้งหรีดตลอด value chain อาทิ การพัฒนาศูนย์อาหารที่มีความเหมาะสมและช่วยลดต้นทุนให้เกษตรกร , ปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์/รสชาติให้ตรงความต้องการของผู้บริโภค เป็นต้น

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
หม่อมไหม	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เกษตรกรไม่มีมาตรฐานเส้นไหม และมาตรฐาน GAP ไหมหม่อม ▪ ขาดภาคเอกชนร่วมลงทุนแปรรูปหม่อมไหม อาทิ ผ้าไหม , เวชสำอาง , future food (ดักแด้) ▪ ต้นทุนสูงของเกษตรกรและผู้ประกอบการ อาทิ ค่าแรงงานสูง 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมมาตรฐาน GAP ไหมหม่อม และมาตรฐานรับรองมาตรฐานเส้นไหม ตลอดจน ความต่อเนื่องของสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ้าไหมที่สามารถตอบสนองตลาดในประเทศและต่างประเทศ ✓ ส่งเสริมการลดต้นทุนด้วยโรงเลี้ยงไหมอัจฉริยะ ✓ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์หม่อมไหม พัฒนาศีลธรรมชาตาร่วมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ✓ ส่งเสริมการออกแบบลวดลายผ้าไหม และสร้างการรับรู้ตราสัญลักษณ์เพื่อรับรองผ้าไหมที่ดี ตลอดจนจัดตั้งศูนย์ปรับปรุงคุณภาพผ้าไหมนาโนเทคโนโลยี ✓ สนับสนุน Young Smart Farmers และ Young Smart Designer
โคขุน	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ขาดโรงเชือด โรงงานชำแหละและตัดแต่งคุณภาพสูงที่ได้มาตรฐาน ▪ ขาดการพัฒนาสายพันธุ์และการพัฒนาโคขุนให้ได้มาตรฐานครบวงจร 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ “โคขุนเมืองดอกคูณ” ✓ ประสานงานกองทุน FTA สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อพิจารณาส่งเสริมโรงเชือด โรงชำแหละและตัดแต่งที่ได้มาตรฐาน ✓ ศึกษาวิจัยโคลูกผสมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ✓ ส่งเสริมมาตรฐาน GAP และ GFM ให้กับเกษตรกร ✓ ปรับเปลี่ยนพื้นที่การปลูกสินค้าเกษตรราคาถูก มาปลูกหญ้าคุณภาพเพื่อเป็นอาหารโคขุน
อ้อยโรงงาน		<ul style="list-style-type: none"> ✓ ขยายองค์ความ Mitr Phol Modern Farm อาทิ การลดต้นทุน ด้วยประสิทธิภาพการตัดอ้อยใช้แรงงานตัดอ้อย 14 คน , การรวบรวมแปลงพื้นที่ปลูกอ้อย , การพัฒนาระบบชลประทานในการปลูก และการเพิ่มนวัตกรรมและการวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม เป็นต้น ✓ ส่งเสริมเพิ่มศักยภาพการผลิตอ้อยมุ่งสู่ Smart Farming ด้วยระบบ AI เพื่อการวิจัยและพัฒนาการทำนายผลผลิตอ้อยล่วงหน้า ณ ฤดูหีบอ้อย ด้วย AI

นอกจากนี้ ภาคเกษตรของจังหวัดขอนแก่นยังมีศักยภาพในการยกระดับการพัฒนา โดยเชื่อมโยงการพัฒนากับอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมชีวภาพ ที่มุ่งเน้นพัฒนาสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ซึ่งจะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับห่วงโซ่คุณค่าภาคเกษตรได้อีกมหาศาล

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ จึงสนับสนุนข้อเสนอของประชาชนชาวขอนแก่นที่ ต้องการให้มีการขับเคลื่อนขอนแก่นเป็นศูนย์กลางของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeastern Economic Corridor : NeEC) ซึ่งครอบคลุม 4 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น นครราชสีมา อุตรธานี และหนองคาย ซึ่งมีเป้าหมายพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพ แห่งใหม่ (NeEC - Bioeconomy) ที่เชื่อมโยงการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคเกษตรด้วย เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อก้าวไปสู่อุตสาหกรรมชีวภาพ ซึ่งช่วยสร้างโอกาสให้กับเกษตรกรและ ผู้ประกอบการ SMEs ที่จะได้รับประโยชน์จากการเป็นส่วนหนึ่งในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของ อุตสาหกรรมชีวภาพ ทั้งนี้การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงถือเป็น แรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่นและภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอนาคต

โดยผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เห็นชอบสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ตามแนวทางการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ทั้งประเด็นด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง และการพัฒนาสินค้าเกษตรเป้าหมายทั้ง 6 ชนิด ไปสู่การเป็นเกษตรมูลค่าสูง และสนับสนุนข้อเสนอ ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeastern Economic Corridor : NeEC) ไปเป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพแห่งใหม่ โดยอาศัย กลไกการทำงานของคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ ระดับจังหวัด (กรอ.จังหวัด) และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) จังหวัดขอนแก่น (มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น ประธานฯ) รวมทั้ง ได้ตั้งคณะทำงานด้านอ้อยโรงงาน กับด้านหม่อนไหม เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา รายสินค้าต่อไป

7. จังหวัดสงขลา

คณะกรรมการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ได้ลงพื้นที่เมื่อวันที่ 5-6 สิงหาคม 2565 เพื่อประชุม ร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน รวมถึงพบปะผู้เลี้ยงและแปรรูปปลากะพง 3 น้ำในกลุ่ม น้ำทะเลสาบสงขลา พร้อมเยี่ยมชมกระชังเลี้ยงปลา ณ ชุมชนเกาะยอ

ภาพการประชุมขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา ร่วมกับ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา (นายอำพล พงษ์สุวรรณ)

พบปะผู้เพาะเลี้ยงและแปรรูปปลากะพง 3 น้ำในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา พร้อมเยี่ยมชมกระชังเลี้ยงปลา ณ ชุมชนเกาะยอ

โดยจังหวัดสงขลามีสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการพัฒนา 3 ชนิด ได้แก่ ปลากระพง 3 น้ำ , กาแฟโรบัสต้าสายบ้าย้อย และเห็ดแครง โดยมีรายละเอียดดังตาราง

สินค้าเป้าหมาย	ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
ปลากระพง 3 น้ำ	<ul style="list-style-type: none"> ■ ปลากระพง 3 น้ำ อยู่ระหว่างเสนอขึ้นทะเบียน GI ■ จุดเด่น เลี้ยงตามธรรมชาติ ใช้เวลาประมาณ 2 ปี กระแสน้ำไหลเวียนดี ทำให้ปลาไม่มีกลิ่นสาบโคลน และมีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์ที่พิเศษที่สุด แหล่งเพาะเลี้ยงปลา 3 น้ำ ได้แก่ น้ำเค็ม น้ำจืด และน้ำกร่อย ทำให้มีปลาเนื้อแน่น น้ำหนักมาก มีรสชาติหวานฉ่ำ ขายได้ราคาดี และเป็นที่ต้องการของตลาด ■ ปริมาณผลผลิตที่ไม่สามารถควบคุมได้ ผลิตได้ในปริมาณจำกัด ประมาณ 3,000-5,000 ตัน/ปี อีกทั้ง ต้นทุนและราคาขายอาจสูงเมื่อเทียบกับระบบเลี้ยงปลาขนาดใหญ่ของต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ พัฒนาระบบการเลี้ยงตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรม วางแผนการผลิตให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพียงพอต่อความต้องการอย่างต่อเนื่อง ✓ ต่อยอดการส่งออกปลามีชีวิตไปยังตลาดต่างประเทศ อาทิ ประเทศจีน ✓ สร้าง Storytelling ให้กับสินค้า เพื่อดึงดูดความสนใจ ✓ ส่งเสริมเลี้ยงสัตว์น้ำราคาสูงอื่น อาทิ ปลาชี่ตั้ง (ราคากิโลกรัมละ 500 บาท) , กุ้งก้ามกราม (เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ อาทิ มาเลเซีย)
กาแฟโรบัสต้าสายบ้าย้อย และ	<ul style="list-style-type: none"> ■ อ.สายบ้าย้อย มีพื้นที่การปลูกกาแฟกว่า 600 ไร่ สร้างผลผลิตกว่า 120 กก./ไร่/ปี ซึ่งปริมาณยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ควรพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน (ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง) เพื่อสร้างการยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ
เห็ดแครง	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ■ ขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐและเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ สามารถนำไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตโปรตีนทดแทนจากพืช ซึ่งยังมีความต้องการสูงมาก โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา อีกทั้ง ยังสามารถนำไปสกัดเป็นสารต้านมะเร็งได้ ✓ ส่งเสริมการเพาะปลูกเห็ดแครงแซมระหว่างต้นยางพารา เนื่องจากมีความชื้นที่เหมาะสม การเพาะปลูกในปริมาณควรส่งเสริมในเชิงอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เห็นชอบสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดตามแนวทางการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ โดยอาศัยกลไกการทำงานของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.จังหวัด) เพื่อลดความซ้ำซ้อนและให้เกิดการปฏิรูปเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดสงขลาอย่างแท้จริง

ความร่วมมือขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ด้วยการสร้างเกษตรมูลค่าสูง

การขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ด้วยการสร้างเกษตรมูลค่าสูง จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ก็ด้วยความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการสนับสนุนเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการพัฒนา ด้วยการสร้างระบบ (Platform) ในการร่วมสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในพื้นที่ (Area Based) มีระบบนิเวศ หรือ Ecosystem ที่เอื้อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เกิดการสร้างความร่วมมือกันอย่างไร้ขอบเขต ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการเอกชน สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานวิจัย ชุมชน ภาคสังคม ในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด

โดยเครือข่ายการพัฒนาในจังหวัดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนา สร้างนวัตกรรมให้กับสินค้าเกษตรของท้องถิ่นให้มีคุณภาพและมูลค่าสูงขึ้น การแสวงหาโอกาสทางการตลาดรูปแบบใหม่ ๆ รวมทั้งต้องทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลองค์ความรู้ การวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการพัฒนากำลังคนตลอดช่วงวัย (Upskill/New Skill) ขณะที่หน่วยงานส่วนกลางจะมีบทบาทในการสนับสนุน อาทิ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง (Function Unit) หรือภาคเอกชนอย่าง หอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสถานประกอบการขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพในแต่ละธุรกิจ เป็นต้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

จัดทำข้อมูลโดย:

ฝ่ายส่งเสริมธุรกิจเกษตรและอาหาร
หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

**ฝ่ายส่งเสริมธุรกิจเกษตรและอาหาร
หอการค้าไทยและสภาการค้าแห่งประเทศไทย**